

Is werken als accountant slecht voor de gezondheid?

Bijna dertig procent van de accountants noemt het werk schadelijk voor hun geestelijke gezondheid. Dat blijkt uit onderzoek van Thomson Reuters onder professionals in de juridische dienstverlening, de fiscale praktijk en de accountancy.

Zo'n 28 procent van de respondenten vond dat hun werk een negatieve invloed had op hun geestelijke gezondheid en hun welzijn. Een kwart daarvan was zelfs zeer uitgesproken over de invloed van hun werk op hun stemming. De onderzoekers erkennen dat accountants, net als ieder mens, last kunnen hebben van hun gemoedstoestand. Maar uit onderzoek blijkt wel dat ze er minder vaak over praten dan mensen in andere beroepen. Daardoor kunnen geestelijke problemen langer onzichtbaar blijven. Bij accountants durft maar zo'n 23 procent over hun geestelijk welzijn te praten met hun manager, tegen 71 procent gemiddeld.

Ook vermeldenswaard: Ruim zestig procent van de accountants noemt werkdruk als belangrijke factor die het welzijn schaadt. Bij medewerkers van de big four ligt dat percentage zelfs op zeventig procent. Uit ander onderzoek bleek ook al eens dat bijna een op de vijf accountants slecht slaapt, door bezorgdheid over te behalen financiële resultaten.

Tweederde Nederlanders wil een tijdje in het buitenland werken

Dit blad heeft niet zomaar een expatrubriek. Veel Nederlanders willen graag voor een langere periode in het buitenland wonen en werken. Dat blijkt uit onderzoek van onlinebank Bunq.

Van de deelnemers aan het onderzoek zou 69 procent graag een keer Nederland verruilen voor een andere standplaats over de grenzen. Bij jongeren is dat 77 procent. De bank, die zich met het onderzoek richt op toekomstige expats en *digital nomads*, analyseerde de gemiddelde kosten voor

(co-)werkplekken, openbaar vervoer, huur, voedsel en nutsvoorzieningen in 28 Europese hoofdsteden. Londen, Dublin en Luxemburg zijn de duurste opties, Boekarest, Boedapest en Athene zijn het voordeligst. Met slechts 935 euro per maand is Boekarest de goedkoopste bestemming voor digitale nomaden met een bescheiden beurs. Boedapest staat met 1.090 euro op de tweede plaats, maar ook Athene is opvallend goedkoop (1.191 euro). Londen is met 3.220 euro per maand de duurste van de Europese hoofdsteden. Buitenlandse expats die voor Amsterdam kiezen, betalen maandelijks gemiddeld 2.386 euro voor hun levensonderhoud. Daarmee is onze hoofdstad fors duurder dan andere populaire hoofdsteden, zoals Berlijn (2.150 euro), Parijs (2.140 euro) en Rome (1.811 euro). Grootste boosdoener zijn de hoge huurprijzen.

Expats

Ervaringen van Nederlandse accountants in den vreemde.
Dit keer: Nanke Langenhorst, tot vorig jaar interim cfo van Delivery Hero Honest Food in Berlijn.

‘Ik ben wel een type dat verandering omarmt’

“Eigenlijk rolde ik erin door mijn man. Hij kreeg in 2014 de kans om als hoofd crm bij maaltijdbezorger Delivery Hero in Duitsland aan de slag te gaan. Dat was in 2011 opgericht, maar in drie jaar tijd al uitgegroeid tot een wereldspeler. Tijdens een toevallige ontmoeting met de cfo bood hij mij een baan aan als hoofd controlling. Het aanbod was te goed om te laten lopen. De timing was perfect. Er was net een nieuw management aangeesteld, die ieder hun eigen team moesten optuigen. De cfo was vooral heel druk met het regelen van kredieten bij banken. Daardoor nam ik veel van zijn werk over.

Het was *learning by doing*. Ik ben wel een type dat verandering omarmt. Het geeft enorm veel voldoening. Evengoed had ik soms slapeloze nachten als de cfo niet beschikbaar was en alle *reporting* op mijn schouders kwam. Tegelijkertijd moest ik een professionaliseringslag maken. Processen neerzetten. Aan Delivery Hero werden voortdurend nieuwe entiteiten toegevoegd, ieder met zijn eigen inrichting. We hadden dringend een structuur nodig om ze aan ons grootboek te koppelen. Dat inrichten van een finance-systeem was eigenlijk een taak van de group accounting-afdeling maar het kwam niet van de grond. Uiteindelijk heb ik zelf iemand gezocht die met een consolidatietool aan de slag ging. Het was goed dat ik aan het begin van mijn carrière bij een groot bedrijf als KPN heb gewerkt. Anders had ik dat niet gekund. Bij KPN hield ik mij bezig met het vervangen van een veertig jaar oud *billing*-systeem. Toen merkte ik dat die rol mij lag.”

Schaakspel

“Geld had binnen Delivery Hero een andere waarde. Daarmee had ik in het begin wel moeite. We maakten miljoenen verlies per maand. Dat waren hoofdzakelijk marketingkosten die aan Facebook en Google werden betaald. In de bezorgmarkt geldt *the winner takes all*. Het gaat er om de concurrentie te elimineren. Je moet snappen dat het een groot schaakspel is. Mijn rol als

controller was te signaleren wanneer het in een markt niet goed gaat, maar als het management een andere keuze maakt moet je het loslaten. Het wil niet zeggen dat ik overal in mee ga. Ik heb in het verleden ook een interimfunctie gehad als cfo bij een bedrijf dat in een Aziatisch land actief was en met veel corruptie van lokale overheden had te maken. Dat leidde er bij het bedrijf toe dat ze het minder nauw namen met de belastingregels. Om die reden ben ik opgestapt. Bij Delivery Hero was daarvan overigens geen sprake. Wanneer je je in Duitsland niet aan de governance houdt, loop je het risico dat je als bestuurder de gevangenis ingaat.

Ondanks alle hectiek gaf werken bij Delivery Hero een familiegevoel. Door die ambitieuze groeistrategie was er bij iedereen een grote veranderbereidheid. In zo’n disruptieve startup wordt minder politiek bedreven. Je hebt een gezamenlijk doel. Er werkten vooral jonge mensen met verschillende nationaliteiten. Die sfeer veranderde nadat het bedrijf in 2017 naar de beurs ging. Ineens schermde het management zich af van de andere lagen in de organisatie. Daar hadden ze een training voor gevolgd. Ik ben niet lang daarna geswitcht naar een cfo-functie bij Formlabs, een 3d-drukker. In mijn laatste periode in Berlijn ging ik op freelancebasis als cfo voor Honest Food, een dochter van Delivery Hero, aan de slag.”

Bruisende stad

“Het leven in Berlijn beviel ons uitstekend. Beter dan verwacht. Duitsers zijn heel vriendelijk en correct, wel introvert. En Berlijn is een bruisende stad. Tolerant ook. Het maakt niet uit waar je vandaan komt. Voor een jong gezin is Duitsland beter dan Nederland. Kinderopvang kost heel weinig. Ik ben echt pro-Duits geworden. Toch zijn we vorig jaar terugverhuisd naar Nederland. De kinderen zijn nu nog jong. Als we langer bleven, wordt het steeds moeilijker te verhuizen. Dan wortel je daar en word je samen oud in Duitsland. Dat wilden we niet.”

Nederlanders zijn vaker tevreden over hun werkgever

Nederlanders zijn meer dan andere Europeanen tevreden over hun huidige werkgever, loon en baanzekerheid. Ook ervaart de werkende Nederlander beduidend minder vaak stress dan werkenden in omliggende landen.

Optimisme typeert de Nederlandse werknemer ten opzichte van collega's in andere Europese landen, blijkt uit onderzoek van HR- en salarisdienstverlener ADP. Negen op de tien werkenden in ons land (92 procent) is tevreden over de huidige werkgever. Daarmee scoren de Nederlanders samen met de Zwitsers en Duitsers het hoogst. Dezelfde nationaliteiten zijn het meest positief over hun perspectief op de arbeidsmarkt voor de komende vijf jaar.

Meer dan de helft van de Nederlanders (55 procent) is tevreden met het ontvangen salaris, tegen 39 procent gemiddeld in Europa. In Spanje is minder dan één op de drie werknemers (31 procent) tevreden met het bedrag op de loonstrook. Daarnaast ervaart acht procent van de werkenden in ons land dagelijks stress, terwijl dat percentage in buurland Duitsland met 24 procent drie keer zo hoog is. Verder ervaren Nederlanders met zeventig procent de hoogste baanzekerheid. In andere landen is dat al snel tien procent lager.

Voor het onderzoek *People at Work 2023: a global workforce view* werden meer dan 32.000 werknemers in zeventien landen, waaronder Nederland, ondervraagd over actuele thema's die op de werkvloer spelen.

Nederland nog altijd geliefd bij bedrijven die belasting willen ontwijken

Nederland is nog altijd populair bij internationale bedrijven die belastingen op hun winsten willen ontwijken. Dankzij gunstige belastingregels wordt er in totaal voor circa 180 miljard aan winsten naar Nederland geleid. Ook expats worden in ons land fiscaal verwend.

Dat blijkt uit het eerste *Global Tax Evasion Report* van het EU Tax Observatory. Nederland is ook populair omdat miljardairs hier effectief minder dan twintig procent belasting over hun inkomen betalen, de helft van het percentage dat de bevolking gemiddeld aan belasting betaalt. Volgens het rapport maken 92.000 expats in ons land gebruik van de zogenoemde 30-procent-regeling en besparen daarmee gezamenlijk ruim een miljard euro aan belastingen.

Wereldwijd is volgens het rapport het ontduiken van belasting via belastingparadijzen de afgelopen tien jaar sterk afgenomen. Een jaar of vijftien geleden was zo'n negentig procent van alle vermogens in belastingparadijzen niet aangegeven in het land van de eigenaar. Inmiddels is dat nog zo'n 25 procent, omdat meer dan honderd landen enkele jaren geleden hebben afgesproken om hun bankgegevens automatisch te delen. Evengoed stond in 2022 zo'n twaalf biljoen dollar in *offshore* locaties geparkeerd; daar kwam vorig jaar nog een biljoen bij.

Belastingontwijking verloopt inmiddels vooral via binnenlandse holdingconstructies. Wereldwijd betalen miljardairs vrijwel geen belasting over hun vermogen, vooral door het gebruik van lege vennootschappen. Het *Global Tax Evasion Report* is gebaseerd op ruim honderd onderzoeken naar belastingontwijking wereldwijd.

Werknemers zitten weer vaker op kantoor

Voor ruim één op de drie werkende Nederlanders (35 procent) is thuiswerken na de coronapandemie er niet meer bij. Bijna de helft (46 procent) geeft aan dat de werkgever niet of nauwelijks flexibiliteit biedt over de plaats waar het werk moet worden gedaan.

Voor werkzoekenden is juist de mogelijkheid om thuis te kunnen werken, na het salaris, het belangrijkste criterium bij het kiezen voor een nieuwe werkgever. Dat blijkt uit het onderzoek *People at Work 2023: a global workforce view* van HR- en salarisdienstverlener ADP. Werknemers zijn het meest blij met extra vrije dagen, als een structurele salarisverhoging of éénmalige bonus niet mogelijk is. Het zelf kunnen indelen van de werktijden wordt inmiddels

belangrijker gevonden dan training, opleiding en het loopbaanperspectief. Zo'n veertig procent van de onder-vraagden is ontevreden over de mogelijkheden die de werkgever daartoe biedt. Werknemers verwachten in de komende vijf jaar nog geen volledige flexibiliteit van de werkgever om de eigen uren in te delen. Van 35 procent wordt verwacht dat ze iedere dag op kantoor zijn. Maar één op de vijf werknemers heeft volledige vrijheid over waar ze werken.

In de accountancy zijn werkgevers sinds corona wel vaker flexibel. Zo gaf EY-ceo Jeroen Davidson eerder in een interview in dit blad aan dat werknemers van EY nu zelf mogen bepalen waar en wanneer ze werken. "Het vraagt om groot vertrouwen en dat is niet beschaamd."

Cyber blijft grootste risico voor bedrijven

Cyber- en databeveiliging vormt het grootste risico voor bedrijven en is het onderwerp waarmee internal auditors zich het meeste bezighouden. Dat blijkt uit het rapport *Risk in Focus 2024* van het Instituut van Internal Auditors (IIA), samengesteld door zestien Europese instituten van internal auditors.

Het rapport biedt organisaties handvatten voor het evalueren van hun risico's en opstellen van de auditplannen voor 2024. Grootschalige complexe risico's zetten organisaties onder druk. Cyber- en databeveiliging behoudt de nummer één positie als grootste risico. 84 procent vindt dit een top 5-risico voor hun organisatie en is het onderwerp waaraan internal auditors momenteel het meeste tijd besteden; verwachting is dat dit voorlopig ook zo blijft. Eerder werd dit risico verder vergroot door de pandemie, nu door de snelle ontwikkelingen in artificiële intelligentie (AI). *Human capital*, diversiteit en talent management wordt ook belangrijker; 58 procent van de respondenten ziet dit als top 5-risico. Macro-economische en geopolitieke onzekerheden komen op de derde plaats; 33 procent ziet dit als belangrijkste risico voor de organisatie. Onder invloed van de hoge(re) inflatie en rentetarieven heeft dit invloed op een groot aantal financiële en operationele gebieden. Klimaatverandering wordt gezien als grootste stijger voor de komende jaren.

NFI wint Anti Fraude Award

Het tweedaagse Fraude Film Festival, ook dit jaar begin november gehouden in theater Tuschinski in Amsterdam, reikt jaarlijks de Anti Fraude Award uit. Dit jaar werd die prijs gewonnen door het Nederlands Forensisch Instituut (NFI).

Het NFI wist, mede dankzij een Europees samenwerkingsverband, honderden cryptotelefoons van criminelen te kraken. Verder bood het festival zoals gebruikelijk weer een fraaie reeks aan films waarin fraude, corruptie en witwassen centraal staan. In november 2024 vindt alweer de tiende editie van het festival plaats.

Foto: Sabine Bison, Bisoeder Producties